

Capitolul unu

New York, 1913

Trebuia să-i spună lui Jack.

Nu o să-i placă.

În drum spre casă, după ce alergase cu tot felul de treburi, se tot gândea la reacțiile pe care le-ar fi putut avea soțul ei auzind ce avea să-i spună, când a dat cu ochii de cerșetoarea așezată din nou pe treptele de granit ce duceau la locuința ei: cele șapte camere vârate în măruntaiele impozantei clădiri a Bibliotecii Publice din New York. De data aceasta, înfățișarea cerșetoarei nu-i mai stârnea milă, ci o teamă sălbatică. Era cu siguranță un fel de semn de rău augur, care-i făcea inima să-i bată mai cu putere. O femeie pe marginea prăpastiei, singură, fără nici un sprijin. Neiubită.

Veșmintele negre ale cerșetoarei erau mai zdrențuite decât săptămâna trecută, destrămate la mâneci și pe poale, iar fața îi sclipea asudată de dogoarea verii. În ultima lună, tot apărea la câteva zile și se instala într-o parte a intrării monumentale, sub unul din leiuri uriași de piatră, cunoscuți sub numele de Leo Astor și Leo Lenox, după cei doi fondatori ai bibliotecii, John Jacob Astor și James Lenox. Copiii Laurei îi îndrăgiseră de la bun început, Harry adoptându-l pe Lenox drept animalul său favorit, iar Pearl pe Astor, fără să le pese că, la început,

ziarele îi ridiculizaseră că ar fi arătat mai degrabă ca o corcitură între un șoricar și un iepure. Chiar săptămâna trecută, de-abia putuse să-l oprească pe fiul ei să nu-și scrijelească inițialele pe coapsa musculoasă a lui Leo Lenox.

Cerșetoarea s-a mișcat, trăgându-se cât putea mai la umbră. Nu mai ținea în poală copilul cu înfățișare jalnică pe care-l ducea cu ea de obicei. Laura se întreba ce se alesese de el.

— Niște bani sau ceva de mâncare, vă rog, coniță. Orice îmi prinde bine.

Laura și-a vârât mâna în sacoșa cu cumpărături și a scos două mere. Curând, vreunul dintre angajații bibliotecii avea s-o alunge, așa că Laura se bucura că a prins-o la timp, chiar dacă faptul că îi dăduse ceva bieteii femei era stârnit, parțial cel puțin, de un troc ridicol, superstițios, produs doar în mintea Laurei, ca și cum un gest de generozitate față de cineva nevoiaș ar fi putut să-i ușureze discuția care urma să aibă loc.

— Mulțumesc, coniță, a spus femeia, îndesând fructele în buzunar. Domnul să vă binecuvânteze.

Laura a urcat grăbită treptele și a intrat în holul cel mare, numit Astor Hall, trecând printre zecile de vizitatori care umblau de colo-colo, auzindu-le vocile reverberate de treptele și de pereții de marmură. Până și suporturile candelabrelor de bronz erau făcute tot din marmură de Carrara adusă din Alpii Apuani. Piatra ținea răcoare în zile toride de septembrie ca aceasta, chiar dacă iarna și se părea că intri într-un congelator, mai ales seara, când se închidea biblioteca și se dădea focul mai mic.

A luat-o la stânga, de-a lungul galeriei sud-nord, trecând pe sub niște medalioane de sticlă groasă, curbată, ce întrerupeau liniile nesfârșite ale tavanului casetat. Pe la mijlocul coridorului a luat-o la dreapta, a mai mers un pic și a luat-o din nou la dreapta, după care a urcat niște trepte înguste ce duceau la apartamentul de la mezanin, unde locuia de doi ani împreună cu familia.

Cele șapte încăperi ale apartamentului formau un unghi drept ce mărginea una din cele două curți interioare ale bibliotecii, pe o latură având dormitoarele și biroul lui Jack, iar pe cealaltă bucătăria, sufrageria și salonul. Spațiul deschis dintre laturile unghiului drept unde dădea scara devenise camera de joacă a copiilor, în care Harry își întindea într-un colț șinele trenulețului și Pearl își așeza căruciorul păpușii chiar sub ușița liftului de cărți¹. Când s-au mutat acolo, Jack a trebuit să-i muștruluiască aspru ori de câte ori îi prindea că-și băgau capul să vadă ce e în hăul întunecat al liftului, dar curând s-au obișnuit cu toții și s-au familiarizat cu locul.

În timp ce le prezenta clădirea, directorul bibliotecii – șeful lui Jack – le explicase felul în care arhitectura clasică a imobilului făcea o trecere treptată de la materialele tari la cele mai puțin dure, începând cu holul de piatră de la intrare și până la panelurile de lemn din încăperile interioare. Laura se străduise și ea să respecte acest principiu, îmblânzind duritatea podelelor de lemn cu un amestec de covoare persane și draperii groase agățate la ferestrele uriașe. Pe polița de deasupra șemineului așezase – înrămat – articolul din ziar despre locuința lor neobișnuită, apărut chiar în anul când se mutaseră acolo.

Intrând în bucătărie, i-a strigat pe copii și sunetul tropăitului lor a făcut-o să zâmbească.

— Lui Harry i-a mai căzut un dinte, s-a repezit Pearl să-i spună, cu ochii sclipindu-i de bucuria că i-a luat-o înainte fratelui ei să anunțe vestea.

Laura crezuse că, dacă aveau să locuiască într-o bibliotecă, vor deveni adevărați șoareci de bibliotecă, dar Pearl nici nu

---

1. *Dumbwaiter* – lift de mici dimensiuni folosit în restaurante sau case mari pentru a duce mâncarea din bucătăriile aflate de obicei la subsol către sălile de masă aflate la etaj sau utilizate în biblioteci pentru a transporta cărțile din depozitele de la subsol în sălile de lectură; termenul architectural este *montcharge*.

voia să audă de povești decât dacă erau despre fantome sau animale. Harry era cu totul altfel, deși nu-i plăcea să citească singur, prefera să i se citească mai ales din volumul lui ferfenițit *Cartea cu eroi ai mărilor pentru băieți*. La începutul verii aceleia, pe când spăla vasele, și Jack i-a recitat la ureche, pe un ton glumeț, un vers din *Sonetele* lui Shakespeare, Harry a vrut neapărat să știe ce însemna. La culcare, Laura scosese de pe raftul bibliotecii lor volumul de sonete și i-a citit câteva cu voce tare. Harry o întrerupea din când în când ca să o întrebe ce însemnau unele expresii mai fără perdea, pe care Laura se străduia cât putea să le evite. Mai târziu, când ea și Jack s-au așezat unul lângă altul în pat, au râs pe înfundate, gândindu-se ce înclinație naturală – deși total nevinovată – avea fiul lor pentru expresiile mai obscene.

În timp ce Pearl putea fi destul de înfiptă, Harry era tare dulce, chiar dacă uneori părea să nu sesizeze capriciile friii omenеști. Cu doi ani în urmă, când Laura i-a dus prima dată pe copii la școala de la intersecția dintre Forty-Second cu Second Avenue, Pearl stătuse o clipă să studieze grupul de școlărițe împrăștiate la locul de joacă, gândindu-se cum era mai bine să li se alătore, în timp ce Harry se repezise fără să se gândească spre niște băieți care jucau arșice, împrăștiindu-le din greșeală cu piciorul, ceea ce i-a atras un brânci și o respingere rapidă.

La cei unsprezece ani ai săi, Harry era cu patru ani mai mare decât Pearl, dar ea era mai înțeleaptă și mai isteată. Laura și Jack renunțaseră la numele pe care i-l aleseseră inițial – Beatrice – după ce venise pe lume cu un păr fin, alb ca zăpada, arătând mai degrabă ca o băbuță decât ca o fetiță abia născută. Nu avea ochii de un albastru intens ca ai Laurei, ci înspre gri, iar trăsăturile și culoarea pielii îi dădeau o înfățișare diafană.

— Ca o perluță, exclamase Laura și Jack încuviințase, cu ochii plini de lacrimi.

— Pearl!!

Anul trecut fusese mai greu la școală pentru Harry, care, spre deosebire de sora lui, nu-și invita niciodată prietenii acasă să se joace cu el și nici nu era invitat la petrecerile lor de ziua de naștere. Laura spera ca anul acesta să-i meargă mai bine și că avea să mai capete ceva încredere, mai ales că acum, dacă totul ieșea după cum plănuise, ea nu avea să stea prea mult pe-acasă.

Pearl l-a împins pe frate-său în bucătărie.

— Arată-i dintele, Harry!

El și-a deschis pumnul în care ținea dintele de lapte ca pe o bijuterie scumpă. Laura l-a luat și l-a ridicat la lumină.

— Ce frumos e! Ia să-ți văd strungăreața.

El a zâmbit cu toată gura, arătându-i locul unde fusese caninul.

— Nu m-a durut deloc, mă jucam cu limba pe lângă el și dintr-odată: poc, a ieșit!

— Ai avut noroc că nu te-ai înecat cu el, a spus Pearl. Eu știu o față care s-a înecat și a murit.

— Asta e o minciună, Pearl! s-a stropșit Harry la ea, ridicându-și ochii spre Laura să vadă dacă îi dă dreptate.

— Nu-ți face tu griji despre asta! i-a spus Laura, vârând dintele în buzunarul șorțului de bucătărie. Haideți, duceți-vă acum să vă spălați până nu vine tata acasă.

S-a apucat să taie friptura de vacă și cartofii din seara trecută, bucuroasă că nu era nevoită să aprindă focul pe căldura asta, și începuse să curețe merele pentru desert când a intrat Jack pe ușă.

— Nu am timp să stau la cină, mai am de făcut ștatele de plată, a spus el, desfăcându-și cravata de la gât și uitându-se agitat prin încăperea mică.

---

1. *Pearl* (engl.), perlă.

Nu era momentul potrivit să-i dea vestea. Așa că l-a sărutat iute și s-a întors cu spatele, vârandu-și la loc, în buzunarul șorțului, scrisoarea pe care o lăsase pe masă.

— Cum să nu ai timp de cină, e devreme încă.

Dar știa ce voise el să spună. Adică, dacă nu stătea la masă, ar fi avut timp să facă și ștatele de plată, și să mai lucreze la cartea pe care începuse să o scrie cu câțiva ani în urmă și mai avea atât de puțin ca să o termine.

— N-aș putea să iau mâncarea cu mine în birou? a întrebat el, trecându-și dosarul cu ștatele de plată, în mâna stângă și apucând o felie de măr. Aș putea să fac socotelile pentru salarii și să mănânc în același timp.

Privirea rugătoare din ochii lui îi amintea de fiul lor. A pus mâncare pe o farfurie și i-a dus-o în dormitorul neocupat unde el își pusese sub fereastră un pupitru din Sala de lectură a bibliotecii. Era atât de mare față de dimensiunea încăperii, de parcă ar fi fost o barjă uriașă de lemn, îndesată într-un hangar prea mic.

El începuse deja să lucreze la registru, scriind în fiecare rubrică numele, funcția și salariul lunar al celor optzeci de angajați cu care lucra la Biblioteca Publică din New York. Ea s-a uitat peste umărul lui la listă: supraveghetori, hamali, liftieri, tâmplari, instalatori, electricieni, mânăuitori de cărți, îngrijitori, fochiști. Și în capul listei, Jack Lyons, administrator.

Când i se oferise acest post, pe vremea când mai locuiau în Meadows, Laura nu fusese prea bucuroasă să se întoarcă în oraș. Nu voia să renunțe la soarele și la aerul curat pe care copiii le aveau la șaiszeci de mile de New York și nici la comunitatea strânsă a lucrătorilor care trăiau pe moșia dărpănată ale căror pământuri erau administrate de Jack. Nici hotărârea de a se muta la țară nu fusese ideea ei, iar postul acela le oferea o salvare, un fel de a se feri de dezaprobarea și mânia tatălui ei că rămăsese gravidă înainte de nuntă. Ea

și Jack au hotărât împreună să renunțe la luminile orașului pentru o viață mai liniștită, într-un loc unde Jack administra moșia conștiincios în timpul zilei și scria noaptea. Iarna, când cădea prima zăpadă, Harry și Pearl fugeau afară să se dea cu sania pe dealul înalt din spatele conacului moșierului, iar primăvara culegeau narcise din grădina căsuței lor și i le ofereau Laurei de parcă ar fi fost țesute cu fir de aur.

Dar bogătașii bătrâni care stăpâneau moșia au murit, iar copiii lor au hotărât să vândă pământurile, dându-i afară pe toți angajații.

Laura, Jack și copiii lor s-au mutat la bibliotecă chiar înainte de a fi deschisă pentru public. Stejarul uriaș pe care-l vedea Laura de pe fereastra căsuței administratorului de moșie fusese înlocuit cu albul dur al blocurilor de marmură groase de câteva palme. Nici urmă de verdeață nicăieri. La început i-au plăcut panelurile de nuc din salon și bucătăria modernă, ca și de ideea de a locui între zidurile celei mai frumoase clădiri din Manhattan, dar treptat izolarea a doborât-o de tot. Dacă biblioteca s-a ridicat la înălțimea așteptărilor fondatorilor săi, fiind cea mai mare clădire de marmură din lume, terminată în decursul a șaisprezece ani, un exemplu desăvârșit de arhitectură clasică, Laura nu își închipuise cât de izolată avea să fie viața lor în acea fortăreață albă. Nu avea nici un vecin pe care să-l salute făcându-i cu mâna în fiecare dimineață, așa cum avusese în cartierul cu case din piatră roșiatică în care crescuse, și nici nu puteau să facă picnicuri pe malul râului cu alte familii ca la Meadows. În schimb aveau doar un șir nesfârșit de oaspeți necunoscuți care intrau să vadă dacă clădirea era într-adevăr atât de grandioasă și de frumoasă pe cât i se dusesese vestea (iar răspunsul era întotdeauna un „da“ categoric), sau doar să se așeze pe un scaun în Sala principală de lectură.

Jack umbla țațoș prin clădire de parcă ar fi fost propriul castel, ceea ce și era în unele privințe. Îi știa toate tainele,

toate ungherele. Și tot lăuda copiilor calitățile bibliotecii, astfel că ajunseseră și ei să-i reproducă spusele cu ușurință: mii de vizitatori zilnic, peste o sută patruzeci de kilometri de rafturi adăpostind un milion de volume.

Și în miezul acestei clădiri, mica lor familie, ascunsă în spatele unei scări secrete.

Nu mai avea de ce să adaste acolo. Dacă începuse să lucreze la manuscris, nici o întrerupere n-ar fi fost bine-venită. În minte i-a venit cerșetoarea care își ferea privirile de lumina prea puternică a soarelui, cu o mână ridicată la ochi. Ea nu o să ajungă niciodată așa!

Încetșor a scos plicul din buzunar și a tras ușor scrisoarea din el. Se auzea doar scârțâitul peniței stiloului lui Jack.

— Mi-au răspuns, a rostit ea în cele din urmă.

El a lăsat stiloul din mână, fără să-și ridice privirea.

— Așa?

Ea a tăcut.

— Și...?

— M-au acceptat!

*

Sala principală de lectură de la etajul al treilea era cel mai bun loc unde să poți plânge ca lumea noaptea. Laura aflate asta curând după ce s-au mutat. Ea plângea mereu cu ușurință, iar tavanele înalte de peste cincisprezece metri, împodobite cu norișori pufoși, erau singurul lucru care îi aminteau de câmpurile din spatele căsuței în care se refugia ori de câte ori o copleșeau emoțiile. În timpul zilei, mesele lucioase din încăperea erau mărginite de spinările încovoiate ale celor care citeau sau scriau, scârțâind ușor din penițe. Laura își închipuia cum ar fi dacă li s-ar putea vedea toate gândurile, iar hăul uriaș de deasupra capetelor lor s-ar umple brusc de cuvinte și fraze, plutind peste tot ca niște baloane.

Dar în noaptea aceea însă încăperea adăpostea doar gândurile ei triste.

Nu-și plângea de milă, ci din pricină că Jack fusese atât de mâhnit că nu putuse să-i îndeplinească singura ei dorință: să meargă la Facultatea de Jurnalism de la Universitatea Columbia. Pur și simplu nu-și puteau permite. Avea un chip atât de frumos – deschis și zâmbitor – și se simțea și mai dezamăgită să-l îndurereze în felul acesta.

La începutul anului, când a adus prima dată vorba de ideea asta, el a întors-o pe toate părțile cu meticulozitatea lui obișnuită. Au alcătuit împreună o listă cu avantaje și dezavantaje și au hotărât că ar fi posibil doar dacă ar primi o bursă completă. Dar nu a primit-o. De fapt, nici măcar nu a fost acceptată, ci a fost trecută doar pe o listă de așteptare. Până astăzi.

Nu se mai gândise să revină la școală până acum câteva luni când doctorul Anderson, directorul adjunct al bibliotecii, o auzise vorbind în glumă despre cum e să crești copii între zidurile bibliotecii și i-a propus să scrie ceva pe tema asta pentru revista lunară a angajaților bibliotecii. Așa că a scris pe fugă un articol glumeț despre cât de greu era să-i țină cumiți pe Harry și pe Pearl în timpul zilei, mai ales vara, când nu mergeau la școală, și cum îi venise ideea să „tropăie“ în fiecare seară, după ce cititorii părăseau biblioteca și se goleau și birourile salariaților. Când le dădea ea semnalul, toți trei începeau să țopăie pe culoare, să danseze și să cânte, Harry alergând roată, și Pearl întrecându-se să scoată triluri ca în Tirol, făcându-l pe paznicul de noapte să dea fuga la etajul al doilea să vadă ce naiba se petrece acolo. Și rămânea încremenit, cu răsuflarea tăiată și mâinile sprijinite pe genunchi, iar Laura se temea că o să leșine de sperietură. Dar cu timpul s-a obișnuit cu asta, uneori alăturându-se și el, scoțând câte un tril care răsuna în jos pe scări, speriiind probabil șobolanii care scormoneau prin pivnițe.

După ce dr. Anderson a devenit director plin, a insistat ca Laura să scrie o rubrică permanentă intitulată „Viața printre